

Sygn. akt I Ca 275/13

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 04 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący – S.O. Barbara Bojakowska

Sędziowie: S.O. Elżbieta Zalewska - Statuch

S.O. Iwona Podwójniak

Protokolant: staż. Kinga Majczak

po rozpoznaniu w dniu 04 września 2013 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa T. R.

przeciwko M. R.

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli

z dnia 21 maja 2013 roku, sygn. akt III RC 38/13

**I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 i 2 w ten sposób, że podwyższone w punkcie 1 alimenty do 700 złotych, obniża do kwoty po 600 (sześćset) złotych miesięcznie;**

**II. w pozostałym zakresie apelację oddala;**

**III. koszty postępowania apelacyjnego wzajemnie znosi.**

**Sygn. akt. I Ca 275/13**

## UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 21 maja 2013 roku Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli, w sprawie sygn. akt III RC 38/13, z powództwa T. R. przeciwko M. R.

o podwyższenie alimentów, podwyższył alimenty należne od pozwanego na rzecz jego syna T. R. ostatnio ustalone ugodą sądową zawartą przed Sądem Rejonowym

w Zduńskiej Woli w dniu 17 grudnia 2009 roku w sprawie sygn. akt III RC 262/09, z kwoty 430 zł do kwoty po 700 zł miesięcznie, poczynając od dnia 14 lutego 2013 roku, płatne

do rąk uprawnionego do dnia 15-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat; oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

zniósł koszty zastępstwa procesowego oraz zasądził od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Kasy Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli kwotę 162 zł tytułem wpisu sądowego; nadając wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

***Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach i wnioskach:***

M. R. i E. W. są rodzicami T. R..

Ostatnio alimenty na rzecz powoda zostały ustalone ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Zduńskiej Woli w dniu 17 grudnia 2009 roku w sprawie III RC 1262/09, gdzie pozwany M. R. zobowiązał się dołożenia na rzecz małoletniego syna T. R. alimenty w wysokości po 430 złotych miesięcznie do dnia 15 każdego miesiąca.

W dacie ugody pozwany mieszkał w S. wspólnie z żoną i dwojgiem dzieci, W. lat 13 i J. lat 11. Pracował jako taksówkarz i zarabiał około 1322 zł miesięcznie. Wspólnie z żoną prowadził stoisko na bazarze z kosmetykami i butami, uzyskując z tego tytułu miesięczny dochód w wysokości 1200 zł, nadto z wynajęcia lokalu na sklep otrzymywał 700 zł miesięcznie. M. R. ponosił koszty zakupu paliwa 130 zł tygodniowo, opłacał składkę ZUS – 800 zł miesięcznie, 600 – 700 zł miesięcznie przeznaczal na utrzymanie domu, miał zadłużenie w ZUS - ie w wysokości około 8000 -9000 zł. Chorował na nadciśnienie tętnicze i miał problemy zdrowotne z kręgosłupem.

Matka powoda w dacie ustalania alimentów mieszkała wspólnie z synem. Utrzymywała się z zasiłku dla bezrobotnych wypłacanego jej wówczas w wysokości 520 zł miesięcznie oraz z pomocy rodziny. Kończyła studia, czesne za naukę wynosiło 360 zł miesięcznie. Chorowała wówczas na nadciśnienie tętnicze.

Małoletni wówczas powód miał 15 lat i był uczniem 3 klasy gimnazjum, gdzie osiągał dobre i bardzo dobre wyniki w nauce. Był aktywnym chłopcem uprawiającym różne dyscypliny sportu. Małoletni powód był alergikiem i chorował na osteoporozę, był pod stałą opieką poradni onkologicznej i metabolicznej. W związku ze stanem zdrowia miał dietę wysokobiałkową i węglowodanową, przyjmował leki i witaminy, których miesięczny koszt wynosił ok. 100 zł, nadto matka powoda ponosiła koszty dojazdów do lekarzy. Małoletni korzystał z odpłatnych zajęć dodatkowych: język angielski – 80 zł miesięcznie, kurs szybkiego czytania. E. W. ponosiła koszty utrzymania syna związane z jego wyżywieniem, ubraniem, zakupem środków czystości, kosmetyków, leczeniem oraz kształceniem.

Obecnie pozwany M. R. mieszka w Anglii wspólnie z żoną i dwoma córkami. Pracuje w firmie zajmującej się produkcją kanapek, jest on zatrudniony przez agencję pracy. Jego obecna żona ma stałą pracę, kontrakt podpisany bezpośrednio z zatrudniającą ją firmą, na pół etatu. Pozwany zarabia około 885 funtów miesięcznie, a jego żona około 530 funtów miesięcznie. Córki pozwanego 17 - letnia W. i 15 - letnia J. chodzą do szkoły. Pozwany otrzymuje zasiłek rodzinny na dzieci w wysokości 33 funtów tygodniowo.

Wraz z żoną ponosi miesięczne koszty utrzymania rodziny: 370 funtów wynajem budynku mieszkalnego, 100 funtów wywóz śmieci, 40 - 45 funtów gaz, 30 funtów prąd, 39 funtów woda, 20 funtów podatek drogowy, 68 funtów ubezpieczenie samochodu, 15 funtów abonament telefoniczny, 21 funtów internet oraz 85 funtów tygodniowo tytułem czynszu. Nadto pozwany wydaje około 100 funtów miesięcznie na benzynę w związku z dojazdami do pracy, 200 funtów miesięcznie przeznaczal na prywatne lekcje języka angielskiego całej rodziny.

Pozwany wraz z żoną ponoszą nadto koszty wyżywienia rodziny, zakupu środków higienicznych około 70 funtów miesięcznie, ubrania. Nie ponoszą kosztów związanych z nauką, zakupem podręczników szkolnych. Jest właścicielem samochodu osobowego marki V. (...) rocznik 1998 oraz współwłaścicielem nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), w której obecnie mieszka jego brat. Na terenie tej nieruchomości jest prowadzony zakład fryzjerski przez matkę pozwanego. M. R. posiada zadłużenie w Funduszu Alimentacyjnym. Pozwany nie utrzymuje kontaktu z synem, nie interesuje się jego sytuacją życiową, poza alimentami nie świadczy mu żadnej pomocy rzeczowej

Powód T. R. ma obecnie 19 lat, był uczniem III klasy liceum ogólnokształcącego o profilu humanistyczno - prawnym, zdał egzaminy maturalne i oczekuje na ich wyniki. W przyszłości pragnie dalej się uczyć i studiować prawo. W celu zwiększenia swoich perspektyw edukacyjnych, uczy się prywatnie języka angielskiego, którego miesięczny koszt wynosi 120 zł oraz zakupił książki do nauki WOS oraz języka angielskiego w wysokości 125 zł. Ponadto opłacił ubezpieczenie szkolne, opłacał składki klasowe w łącznej kwocie 20 zł rocznie, zakupił podręczniki i przybory szkolne. Uczestniczy także w wycieczkach szkolnych organizowanych do kina, muzeów. Powód w związku z zakończeniem edukacji w szkole średniej uczestniczył w balu studniówkowym. W związku z tym poniósł koszty: balu - 380 zł, garnitur - 500 zł, koszuli - 70 zł, butów - 200 zł, krawat i spinki - 120 - 130 zł. Z uwagi na zbliżające się zapisy na studia, będzie zmuszony do poniesienia kosztów zapisów elektronicznych na uczelnie, których jeden wynosi 100 zł. Ponadto gra na gitarze klasycznej.

T. R. nie ponosi kosztów związanych z korzystaniem z mieszkania, w tym zakresie wszystkie koszty związane z utrzymaniem mieszkania ponosi matka powoda.

Powód od kilku lat choruje na osteoporozę, z tego powodu pozostaje pod stałą opieką poradni oraz wykonuje badania scyntygraficzne.

T. R. uprawia czynnie kilka dyscyplin sportu, 3 razy w tygodniu pływa na basenie wydaje na ten cel 52 zł miesięcznie, gra w koszykówkę w reprezentacji szkoły, w lidze (30-40 zł na sezon wypożyczenie sali ), tenis ziemny i stołowy.

W związku z aktywnym stylem życia T. R. ponosi koszty zakupu odzieży sportowej, butów. Z uwagi na stan zdrowia oraz czynny tryb życia powód stosuje dietę wysokobiałkową, miesięczny koszt jego wyżywienia to kwota około 729 - 1000 zł miesięcznie oraz stosuje preparaty medyczne wapno, witaminy oraz żeńszeń, których miesięczny koszt wynosi około 30 zł. Na ubrania przeznaczają około 200 zł miesięcznie, a na środki higieny osobistej oraz środki czystości około 80 zł miesięcznie. Dodatkowo ponosi koszty doładowań do telefonu komórkowego 27 zł miesięcznie. W związku z kłopotami z cerą uczęszcza raz w miesiącu do dermatologa do P., koszt jednej wizyty wynosi 80 zł. Miesięczny zakup środków dermatologicznych wynosi około 60 zł. Powód pozostaje także pod stałą opieką stomatologa.

T. R. korzysta z dóbr kultury, chodzi do teatru, kina, wyjeżdża także na wakacje, z uwagi na trudną sytuację finansową pobyt ten nie przekracza zwykle 10 dni.

Wszystkie wyżej wskazane koszty związane z utrzymaniem T. R. pokrywa matka powoda.

E. W. pracuje, prowadzi własną działalność gospodarczą – usługi rachunkowe i zarabia około 1000 zł miesięcznie, nadto zatrudnia się jako osoba pilnująca dzieci, sprzątająca i uzyskuje z tego dochód w wysokości 800 - 1200 zł miesięcznie. Mieszka wspólnie z synem. Ponosi koszty mieszkania: 527 zł miesięcznie czynsz z wodą, 130 zł miesięcznie prąd, 49 zł miesięcznie Internet, gaz.

Sąd Rejonowy dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego dał wiarę treści zaświadczeń i dokumentów złożonych przez strony oraz zeznaniom stron, które w głównej mierze zeznawały na okoliczności związane ze swoją sytuacją materialno - finansową i kosztami związanymi z bieżącym utrzymaniem.

Sąd Rejonowy ocenił jako wiarygodne zeznania złożone przez E. W., gdyż zeznania te są logiczne, spójne i korelują z zeznaniami stron oraz z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

W ocenie Sądu Rejonowego nie ulega wątpliwości, iż w przedmiotowej sprawie

- od czasu zawarcia ugody, na mocy której M. R. został zobowiązany do lożenia na rzecz syna alimentów w kwocie po 430 złotych miesięcznie - zmienił się zakres potrzeb uprawnionego, z tego względu, że powód jest dorosłym, młodym, zdolnym uczącym się mężczyzną, obecnie zdał maturę i oczekuje na jej wyniki. Z tego względu zwiększyły się jego potrzeby o charakterze edukacyjno - kulturalnym, umożliwiające rozwój jego zainteresowań i posiadanych zdolności, jak również zwiększyły się jego potrzeby związane z wyżywieniem, ubiorem, edukacją oraz rozrywką, a zatem wszystkie wydatki związane z utrzymaniem obecnie już dorosłego powoda.

Sąd Rejonowy stwierdził, że sytuacja finansowa matki powoda jest gorsza niż pozwanego, gdyż osiąga ona miesięczne dochody w wysokości około 1800 - 2200 zł. Mieszka tylko z uczącym się synem, który jest na jej utrzymaniu. Ponadto ponosi samodzielnie wszystkie koszty związane z utrzymaniem mieszkania. Celem zwiększenia swoich dochodów z prowadzonej działalności rachunkowej, podejmuje dodatkowe prace - poniżej jej wykształcenia - sprząta, pilnuje dzieci.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji sytuacja finansowa pozwanego uległa polepszeniu od czasu ostatniego orzekania w przedmiotowej sprawie, z tej przyczyny, iż M. R. pracuje i osiąga średni miesięczny dochód w wysokości 885, 47 funtów tj. około 4.296 zł. Ponadto mieszka z pracującą żoną, której miesięczny dochód wynosi 530 funtów tj. około 2.574 zł. Dodatkowo rodzina otrzymuje tygodniowo 33 funty tytułem zasiłku rodzinnego. Pozwany jest współwłaścicielem nieruchomości znajdującej się w Polsce, na terenie której prowadzona jest działalność gospodarcza.

Sąd Rejonowy w konkluzji stwierdził, że podwyższenie alimentów do kwoty 700 zł miesięcznie jest właściwe i odpowiada z jednej strony usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego, zaś z drugiej potencjalnym możliwościom zarobkowym i majątkowym zobowiązanego, gdyż dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami, niezależnie od tego czy mieszkają z nimi czy nie, Z uwagi na to, że pozwany zapewnia naukę prywatną języka angielskiego swoim córkom, miesięcznie na wyżywienie jednego członka swojej rodziny przeznacza około 788 złotych miesięcznie (3.153 /4), powód ma prawo żądać podobnego traktowania i finansowania swoich potrzeb.

Natomiast w pozostałym zakresie Sąd Rejonowy powództwo oddalił, z tego względu, że żądanie powoda ponad tę kwotę leży poza sferą możliwości płatniczych pozwanego, który ma na utrzymaniu dwie małoletnie, uczące się córki i nie znajduje uzasadnienia w usprawiedliwionych potrzebach jego syna.

W ocenie Sądu Rejonowego, świadczenie we wskazanej wysokości uczyni zadość aktualnym potrzebom powoda, którego także współfinansować ma obowiązek jego matka.

Według Sądu Rejonowego tak określona kwota zobowiązania alimentacyjnego w wysokości po 700 złotych na rzecz syna leży w sferze możliwości płatniczych M. R. i zaspokaja usprawiedliwione potrzeby pozwanego, które niewątpliwie, w trakcie minionych lat wzrosły.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., art. 102 k.p.c., jak również zasądził od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 162 zł tytułem kosztów postępowania, a w oparciu o art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. nadał wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Z rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego nie zgodził się pozwany M. R., który wniósł apelację, zaskarżając wyrok w części uwzględniającej powództwo ponad kwotę 500 zł, zarzucając mu::

- naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 135 § 1 k.r.o., polegające na ustaleniu zakresu świadczeń alimentacyjnych w sposób nieadekwatny do uzasadnionych potrzeb uprawnionego do pobierania alimentów oraz możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji,

=- naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art. 328 § 2 k.p.c., polegające na nie wskazaniu w sposób należyty podstawy faktycznej rozstrzygnięcia w uzasadnieniu wyroku.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty wniósł o zmianę wyroku poprzez podwyższenie alimentów ustalonych ugodą sądową zawartą przed Sądem Rejonowym w Zduńskiej Woli dnia 17 grudnia 2009 roku w sprawie sygn. akt. III RC 262/09 z kwoty po 430 zł miesięcznie do kwoty po 500 zł miesięcznie.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Apelacja pozwanego M. R. co do zasady zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności trzeba jednak zwrócić uwagę, że apelujący zdaje się nie dostrzegać, że w wieku w jakim znajduje się jego dorosły syn, jego potrzeby wynikające z rozwoju fizycznego, konieczności realizacji potrzeb edukacyjnych nawet na stosunkowo skromnym poziomie, są znaczące.

Od czasu ustalenia wysokości alimentów upłynęło już ok. 3,5 roku. Potrzeby syna zwiększyły się z uwagi na to, że jest starszy, uczęszcza do klasy maturalnej, ponosi wydatki związane z zakupem materiałów potrzebnych do przygotowania się do matury, a po jej zdaniu chce wybrać się na studia. Pozwany nie kwestionuje, iż ze względu na wiek potrzeby syna na pewno wzrosły, jednakże podnosi, że z uwagi na swoją sytuację materialną i rodzinną, nie jest w stanie łożyć na utrzymanie syna alimentów w wysokości ustalonej przez Sąd Rejonowy, a jedynie 500 zł miesięcznie.

W świetle art. 135 k.r.o. nie ulega wątpliwości, że zakres zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb syna, musi być dostosowany do możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji ojca dziecka.

Podkreślić trzeba, iż podstawowym obowiązkiem obojga rodziców jest dbanie o potrzeby i wychowanie dzieci. Alimenty w wysokości ustalonej ugodą nie odpowiadają jednak potrzebom syna, dlatego z uwagi na jego obecną sytuację życiową powinny zostać podwyższone, jednak nie do wysokości ustalonej przez Sąd Rejonowy.

Matka mimo, że sprawuje w większym zakresie pieczę nad synem, również ma obowiązek dokładania starań w zaspokajanie potrzeb dziecka pod względem finansowym. Ponadto środki finansowe, jakie uzyskuje z prac – kwota łączna ok. 2200 zł miesięcznie i dzięki temu jest ona w stanie pokryć wydatki związane z utrzymaniem domu i uczestniczyć w pozostałej części w pokrywaniu wydatków związanych z utrzymaniem dziecka.

Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego i zgodził się ze wskazanymi przez matkę powoda wyliczeniami związanymi z utrzymaniem syna. Nie wszystkie wskazane wydatki są stałe, dlatego zapewne są miesiące, w których to matka wydaje więcej pieniędzy, a są miesiące kiedy wydaje mniejsze kwoty.

Potrzeby uprawnionego niewątpliwie wzrosły. Oceniając ten wzrost, nie chodzi jednak o skrupulatne wyliczenie wszystkich, nawet najdrobniejszych wydatków ponoszonych na dziecko i przedstawienie rachunków w tym zakresie. Sąd orzekający kieruje się bowiem całokształtem okoliczności w sprawie i na tej podstawie ocenia czy w danym przypadku ten wzrost nastąpił i w jakim zakresie wymaga zmiany istniejącego obowiązku alimentacyjnego.

Sąd Okręgowy w pełni zgadza się także z ustaleniami Sądu Rejonowego dotyczącymi możliwości finansowych pozwanego. Pomimo, że w swoich wyliczeniach Sąd pierwszej instancji dwukrotnie policzył wysokość czynszu pokrywanego przez pozwanego, to po wyliczeniach pozwanego wskazanych w uzasadnieniu apelacji, na każdego członka jego rodziny przypada, po przeliczeniu, kwota ok. 720 zł miesięcznie, która to okoliczność sprawia, że jest w stanie, wbrew zarzutom apelującego, łożyć na dorosłego, uczącego się syna T. kwotę 600 zł miesięcznie bez uszczerbku w zaspokajaniu własnych potrzeb i potrzeb swojej rodziny – żony i dwójki dzieci..

Dodatkowo oceniając sytuację majątkową pozwanego, należy zauważyć, że jest on współwłaścicielem nieruchomości znajdującej się w S. przy ul (...), na której prowadzona jest działalność gospodarcza. Świadczy to o tym, że jego sytuacja materialna nie jest tak zła jak to przedstawia apelujący, z tego względu, że powinien czerpać z tego faktu korzyści.

Mając na uwadze wysokość kosztów utrzymania oraz sytuację majątkową pozwanego, Sąd Odwoławczy doszedł do wniosku, że wysokość alimentów orzeczonych przez Sąd Rejonowy od M. R. na rzecz syna T. R. nie odpowiada kryteriom określonym w art. 135 § 1 k. r. o. w zw. z art. 138 k. r. o. i dlatego na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniżył alimenty zasądzone na rzecz powoda z kwoty 700 zł do kwoty po 600 zł miesięcznie. Dalej idące żądanie obniżenia alimentów, nie znajdowało uzasadnienia w ustalonym w sprawie stanie faktycznym i dlatego apelacja jako bezzasadna, na podstawie art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. znosząc je wzajemnie pomiędzy stronami